

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Директорат дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти

пр. Перемоги, 10 м. Київ, 01135, тел.(044)481-47-58, факс (044)481-32-87, e-mail: dps@mon.gov.ua

Федоричко Надія
foi+request-88094-61118d48@dostup.pravda.com.ua

Щодо розгляду запиту
на публічну інформацію

Шановна пані Надіє!

На Ваш інформаційний запит від 17.06.2021 № ЗП-Ф-1163/0-21 щодо закупівлі закладами освіти атласів та контурних карт для використання в освітньому процесі у межах компетенції повідомляємо таке.

Відповідно до пункту 3 частини 1 статті 1 Закону України «Про освіту» (далі - Закон) безоплатна освіта - освіта, яка здобувається особою за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів згідно із законодавством. Відповідно до частини 3 цієї статті держава гарантує усім громадянам України та іншим особам, які перебувають в Україні на законних підставах, право на безоплатне здобуття повної загальної середньої освіти відповідно до стандартів освіти. Держава гарантує також *безоплатне забезпечення підручниками* (у тому числі електронними), посібниками всіх здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників. Це положення Закону підкріплене ще одним рішенням Конституційного Суду України від 21 листопада 2002 року № 18-рп/2002 (справа про безоплатне користування шкільними підручниками), в якому зазначено, що безоплатне користування шкільними підручниками є однією з державних гарантій здобуття обов'язкової повної загальної середньої освіти в державних і комунальних навчальних закладах.

Таким чином, здобуття дітьми повної загальної середньої освіти не може бути поставлене в залежність від придбання чи непридбання батьками за їх власні кошти *підручників, робочих зошитів, хрестоматій, посібників чи будь-яких інших додаткових або допоміжних ресурсів*.

Більш того, жоден нормативно-правовий акт в Україні не передбачає і не може передбачати можливість впровадження у державних чи комунальних закладах загальної середньої освіти освітньої програми за умови обов'язкового придбання за *кошти* батьків відповідних *робочих зошитів*, підручників чи інших матеріалів.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№4.5/1812-21 від 23.06.2021

5967792000

Отже, будь-які форми тиску на батьків щодо сплати ними будь-яких коштів чи їх примушування до придбання робочих зошитів, підручників, посібників, хрестоматій, телевізорів, комп'ютерної техніки, проведення ремонтів у класах тощо для реалізації освітньої програми закладу освіти та досягнення учнями результатів навчання, визначених державними стандартами загальної середньої освіти, є прямим порушенням зазначених вище положень Конституції та законів України, та є неприпустимим.

Разом з тим, відповідно до частини 1 статті 79 Закону джерелами фінансування закладів освіти відповідно до законодавства можуть бути, у тому числі, добровільні внески у вигляді коштів, матеріальних цінностей, нематеріальних активів, одержаних від підприємств, установ, організацій, фізичних осіб. Але варто зазначити, що батьки можуть надавати закладу освіти благодійну допомогу виключно за власною ініціативою та на добровільних засадах відповідно до законодавства про благодійну діяльність та благодійні організації. Рішення про надання закладу освіти благодійної допомоги може прийматися батьками одноосібно чи колегіально. При цьому, будь-які колегіальні рішення органу *батьківського самоврядування* школи (класу) щодо сплати внесків не можуть порушувати добровільного волевиявлення і рішення окремих батьків щодо сплати чи несплати таких внесків і виконуються батьками виключно на добровільних засадах. Будь-які дії будь-кого з учасників освітнього процесу, спрямовані на примушування батьків до обов'язкової сплати таких внесків або на дискримінацію їх дітей (учнів), порушення їх прав, інтересів, приниження честі та гідності залежно від надання чи ненадання їх батьками відповідної благодійної допомоги, є неприпустимими.

Згідно з частиною 1 статті 26 Закону керівник закладу освіти здійснює безпосереднє управління закладом і несе відповідальність за освітню, фінансово-господарську та іншу діяльність закладу освіти. Також відповідно до частини 2 статті 25 Закону контроль за фінансово-господарською діяльністю закладу освіти та недопущенням у закладах освіти привілеїв чи обмежень (дискримінації) за різними ознаками, у тому числі за ознакою майнового стану, здійснює засновник закладу освіти або уповноважена ним особа.

З повагою

Т.в.о. начальника Головного управління
загальної середньої та дошкільної освіти

Світлана НЕРЯНОВА